

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tilistat The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,
Box 99, Astoria, Oregon.
Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR
(THE WOMAN COMRADE)
Subscription rates in the United States
One year \$1.75 Six months \$1.00
In Canada
One year \$2.00 Six months \$1.15

Toimitus:
HELMI MATTSON,
Box 99, Astoria, Oregon.

Nuoriso mukaamme!

Monetkin suomalaiset sosialistit katselevat suurella huolella liikkeemme tulevaisuutta Amerikassa. Me olemme rakentaneet haaleja, sanomalehtii y. m. valistusvälineitä luottaen siihen, että sikälä kuin meidän SUOMALAINEN toimintamme heikkenee, herää varsinaisen amerikalainen työväki ja sille voimme luovuttaa työme tulokset. Mutta amerikalaisen työväen herääminen kapitalismin tuodittamasta uudesta onkin osoittanut tapahtuvaksi kravun askelilla, s. o. verrattain hitaasti. Sitävastoin meidän suomalainen toimintamme on monin paikoin kovin heikentynyt, johtuen se pääasiallisesti siitä, että vuosikausien ei Suomesta ole saatu toimintaamme uusia aineksia ja me ennen tulleet siirtolaisten alamme käydä ikämmeikin puolesta sille asteelle, jolloin toimintatarmo ellei se ole kokonaan sammunut, on kuitenkin huomattavasti heikentynyt. Tästä alussa mainittu huoli liikkeemme tulevaisuudesta, siitä, että toimintamme tulokset eivät joudu oikeille perillisille silloin, kun me luonnollisista syistä toiminnasta väistymme.

Monin paikoin, kuten jo sanottu, on toimintamme kovin heikentynyt, vaikka meillä on käytettävissämme mukkeat haalit jne. Kulkieessa esim. Minnesotan ja Michiganin rauta- ja kuparialueilla, huomaa miten suuret, työllä ja tarmolla rakennetut osastojen haalit seisovat vain kylien koristeina. Suhde on sama on haali minkä suomalaisen työväen ryhmän käsissä tahansa. Tähän alustukseen on mainituilla seuduilla epäilemättä tietä näyttävät vuoden 1914 "suuntataistelut", jotka suuren kahdenpuolisen haakkumistuvien ja persoonallisen vihan ja katteen tähden riistivät taistelevilta ryhmiltä ulkopuolisen työväen moraalisin "johtamisoikeuden." Nämä "suuntataistelut" antoivat moralista tukea sivuun vetäytymiselle niille aineksille, jotka olivat täytyneet kulkea työväenliikkeen mukana sen "virran painostamina." Nämä ainekset pääsivät nyt valloilleen ja siitä seurasi molempien taistelevien ryhmien "auktoriteetin" heikentyminen.

Tietysti mainittujen seutujenkin haalien tyhjentyneeseen on olemassa muitakin syitä — etupäässä se, mikä jo tämän kirjoituksen alussa mainittiin — mutta sittekin tämä viimeksi mainittu puoli on myös otettava huomioon, sillä jos meillä olisi mainitui-

la seuduilla yhtenäinen suomalainen kaan työväenliike, eivät asiat olisi niin valitettavalla kannalla kuin ne nyt ovat. Mutta jokaisessa tapauksessa asema on nyt otettava sellaisenaan kuin mitä se on. Ja silloin kuin me teemme sen, huomaamme me suuret tehtävät edessämme.

Me emme saa antaa liikettämme rappeutua ja antaa haalejamme vain kylien koristeiksi. Maailman työväenliike on nyt uudessa vaiheessa ja se pakottaa meidätkin — vaikka väsyneilläkin voimilla — ryhtymään uusiin ponnistuksiin. Siinä olisi ensimmäinen tehtävämme koota hajalleen lyödyt voimamme yhteen rintamaan ja sitten ryhtyä toimenpiteisiin, jotka takaisivat sen, ettei tehty työmme mene väärille perillisille, porvareille ja heidän apureilleen.

Mitä ensiksi vuoden 1914 "suuntataisteluihin tulee, niin nyt tarkka itsekritiikki viime vuosien historiallisten kokemusten valossa pitäisi kummallekin ryhmälle osoittaa, että molemmat olemme olleet oikeassa ja väärässä.

Sentähden kaikki entinen "härkäpäisyys" olisiikin nyt heitettävä ja ryhdyttävä suomalaista työväenliikettä (sosialistipuolueen liikettä ei tässä lasketa työväenliikkeeksi) saattamaan yhtenäiseksi ja palvelemaan alkuperäistä tarkoitustaan, s. o. hyödyttämään amerikalaista työväen herättämistä luokkataisteluvälinein.

Mutta meidän liikkeemme (suomalainen) kuitenkin Amerikassa on tuomittu häviämään, sillä siirtolaisuus on Suomesta tänne lakannut ja meillä olevat vanhennumme. — Se on totta, mutta meillä on yksi silta amerikalaisen työväen luokse, meillä on olemassa "pelastusrenkas", jos vain sitä osaamme käyttää. Se on nuorisomme.

Tähän saakka sen on annettu mennä pois luotamme kirkkoihin ja nuorten kristillisiin yhdistyksiin etupäässä sentähden, että me emme ole osanneet siihen oikein suhtautua. Me olemme sitä odottaneet osastoihimme ja klubeihimme jäseniksi, mutta turhaan, sillä se ei rakasta suomenkielisiä asiain käsitteitä, ei suomalaisia ohjelmia, ei silloinkaan kuin se on saanut selvän luokkatietoisuuden heinätyksen. Sentähden sille olisi annettava oikeus toimia englanninkielellä ja ohjattava vain sitä, että se tapahtuisi luokkataisteluperiaatteiden pohjalta. Kaikkialla, missä vain on kymmenkuntakaan "maassa syntynyttä" nuorukaista ja neitosta, jotka josainkaan määrin harrastavat luokkataistelukysymyksiä,

olisi perustettava nuoriso-osasto. Alote tässä suhteessa on hiljakkoin tehty Monessenissa, Pa. Sikäläinen "maassa syntynyt" nuoriso on innolla lähtenyt järjestämään omaa toimintaansa luokkataistelun pohjalta. Osasto on luovuttanut haalinsa nuorten käytettäväksi. Täten siirtyy osaston suorittama luokkataistelukyky suorastaan amerikalaiselle maaperälle. Sillä on seurauksena, että osaston vanhempiin jäsenet saattavat luottamuksella katsoa liikkeensä tulevaisuuteen, näkevät siitä olleen jotakin tarkoitettua hyötyä.

Näitä tällaisia nuoriso-osastoja voitaisi hyvällä menestyksellä muodostaa eri osissa Amerikkaa, mutta erityisesti Minnesotan ja Michiganin suulla suomalaisasutuksilla. Niissä voitaisi yhtyä valtiollisen ja taloudellisen luokkataistelun nuoriso. Tämä nuoriso olisi johdettava tutustumaan Kominternin nuorisoliikkeen, joka Eu-

ropan eri maissa on jo sangen voimakas, esimerkiksi Suomessa me tiedämme tämän liikkeen, vaikka se vielä visseistä syistä kantaa sosialidemokratian nuorisoliikkeen nimeä, olevan porvariston pahimman silmäkunkun. Tässä maassa on myöskin olemassa vallankumouksellista nuorisoliikettä. Se tulisi amerikkalais-suomalaisen nuorison kautta vahvistumaan. — Eikö juuri siihen olisi pyrittävä, sillä se lausunto pitää paikansa, joka kuuluu:

"Kenenkä nuoriso, sen on tulevaisuus."

Tähän kysymykseen meidän vastaisuudessa olisi kiinnitettävä enemmän huomiota. Sen voisi myös lähenevä S. S. J:n edustajakokous ottaa pohdintansa alaiseksi. Jokaisessa tapauksessa tässä suhteessa olisi tehtävä jotakin ja mahdollisimman pian. Jos siinä saavutettaisiin jotain tuloksia, vaurastuttaisi se meidän liikettämme kokonaisuudessaan ja toisi sille uutta intoa ja tulevaisuuden luottamusta.

R. Pesola.

ULKOMAILTA**Kansanvalistus Neuvoston Venäjällä**

Eräs "Novyj Mirin" avustaja on haastatellut opetusasiain kansankomissariaatin kollegion jäsentä Z. G. Grinbergiä, joka komissariaatin ostokomitean puheenjohtajana oleskelee Berliinissä, saadakseen erinäisiä tietoja Venäjän koululaitoksesta. Koululain alapuolella olevien lasten kasvatukselta lausui Grinberg seuraavaa: Koululain alapuolella olevien lasten kasvatus, joka itsessään on yhteiskunnallisen kasvatuksen perusta, oli ennen lokakuun vallankumousta Venäjällä perin alhaisella asteella. Tässä suhteessa oli Venäjä takapajuisin maa maailmassa. Nyt ei katsota koululain alapuolella olevien lasten kasvatuskysymystä hyväntekeväisyys näkökannalta kuten ennen, vaan tieteellispedagogiselta näkökannalta. Tällä alalla suoritettua työtä osoittavat seuraavat numerot: Vuonna 1914 oli Samaran kuvernemintissa kouluikä nuoremmille kolme laitosta 50 lapselle ja Vitbskin kuvernemintissa viisi, yhteensä 500 lapselle. 500 turvakodissa, jotka kuuluvat Maria Fedorovnan säätiölle, ja jotka lokakuun vallankumouksen jälkeen joutuivat kansan valistuskomissariaatin johdon alle, oli 30,000 lasta. Nykyään on olemassa tällaisia lastenkoteja 3,000, joissa on yhteensä 360,000 lasta. Kouluikä nuoremmille olevia laitoksia on nykyhetkellä Venäjällä 5,000, joissa on 350,000 lasta. Erikoista painoa pannaan kouluikä nuorempien lasten opettajien ja opettajien valmistamiselle. Noin 100 kurssia on järjestetty ja osanottajien luku nousee yli 5,000. Suuri puute vallitsee kuitenkin pikkulasten laitosten johtajista.

On mielenkiintoista esittää muutamia numeroita orpolasten luvun kasvamisesta Pietarissa. Tammikuussa 1917 oli 37,000, 1920 59,000 ja nykyhetkellä noin 70,000 lasta, jotka kokonaan hoidetaan valtion kustannuksella. Suurta huomiota kiinnitetään vajavaisiin lapsiin ja nuorempiin riikolisiin.

"Ensi asteen" koulujen luku nousi tsarirajan viimeisimmän tilaston mukaan 47,855, joissa oli 3 milj. oppilasta ja 74,000 opettajaa. Vuonna 1918—

1919 laskettiin ensi asteen kouluja olevan 63,317, joissa opettajia oli 150,000 ja oppilaita 4,800,000.

"Toisen asteen" koulujen tehtävän on tutustuttaa nuoriso maan teolliseen elämään ja tähän päämäärään päästään ainoastaan suurissa venäläisissä keskuksissa. Maaseudulla perustetaan yksinkertaisia pikkutyöpaikkoja. Tässä suhteessa on n.s. mallikouluilla suuri merkitys. Mutta yleensä on toisen asteen koulujen asema sangen vaikea. Opetusasiain kansankomissariaatin täytyi kokonaan hävittää vanhan keskikoulun, joka ei vastaa uutta koulutyyppiä ja siksi täytyi tässä suhteessa aloittaa alusta. Nykyään opetetaan toisen asteen kouluissa 350,000 oppilasta, koululaisia olevien lasten kokonaisluvun ollessa Venäjällä yli 6 milj. Nämä koulut korvataan osaksi lastentarhoilla, työläisnuorison järjestöillä, kommunistisella nuorisoliitolla j.n.e.

Korkeampaan pedagogiseen sivistykseen nähden on asema seuraava: nykyhetkellä on olemassa 58 korkeampaa pedagogista laitosta ja 2 akatemia, joissa on 12,000 opiskelevaa. 160 3-vuotiskursseille ottaa osaa yhteensä 20,000 henkilöä, 100 1-vuotiskursseille 7,000 osanottajaa, sen lisäksi on 300 lyhyempää kurssia.

Tämän vuoden kesäkuussa pidettiin Moskovassa kaksi kongressia, joista toinen käsiteli työläistiedekuntien kysymystä ja toinen korkeamman koulun uudistamista. Jälkimmäisessä oli läsnä noin 300 edustajaa, joista 43 korkeamman oppilaitoksen rehtoria, 48 professoria, 130 ylioppilasta ja 60 valtion hallinnollisten elinten edustajaa. Tämä kongressi teki joukon perin tärkeitä päätöksiä korkeammasta koulusta. 3-vuotiskursseissa yliopistoissa on nimittäin n.s. tutkimuslaitos henkilöille, jotka haluavat antautua yksinomaan tieteen alalle. Lisäksi on yliopistoissa erikoisia opetusainekomiteoita, joihin kuuluu professoreita ja ylioppilaita ja jotka laativat työsuunnitelmia eri tieteenhaaroille.

Yliopiston johdossa on yliopiston neuvosto, jossa on kaikkien opetusainekomiteitten edustajia, eri tiedekuntien edustajia, yliopiston hallinnon jäseniä, asiain innoistuiden komissariaattien ja kuvernemienttien toimienpanevain komiteain edustajia. Neuvoston puheenjohtaja on sen toimeenpaneva elin ja sen nimittää yliopiston hallinto ja vahvistaa ammatillisen opetuksen keskushallitus. Yliopistoneuvosto on tärkein valvovalin, kun taasen yliopiston tieteellisen ja hallinnollistaloudellisten asiain hoito on yliopiston hallituksen huostassa, johon — yliopiston suuruuden ja tärkeyden mukaan — kuuluu opetusasiain kansankomissariaatin nimittämät 3—5 henkilöä.

Nykyään on Venäjällä 67 korkeampaa teknillistä oppilaitosta ja niissä 39,000 opiskelevaa. 19 yliopistossa on yhteensä 100,000 ylioppilasta, joista enemmän kuin puolet lääketiedettä opiskelevia.

Punaisen ammatillisen Internationalen julistuksia

(Jatk.)

II.

Punainen Taloudellinen International kutsuu kaikkia olemassaolevia teollisuusnuoria yhteistoimintaan yhdenmukaisen ja täysin aikaa vastaavaksi tehdyn suunnitelman mukaan tarkotuksella vallankumouksellistuttaa neljä tai viisi miljoonaa järjestynyttä työläistä Yhdysvaltain taan-